

Tale ved demo mod Baseaftalen med USA, Rådhuspladsen 27/3 2025

Tak for invitationen til at tale her i dag. Jeg taler gerne ved en demonstration, der er planlagt af engagerede kræfter på Christiania. Jeg hedder Steen Folke og er talsperson i organisationen 'Nej til Oprustning – Ja til Bæredygtig Sikkerhedspolitik'.

Vi demonstrerer mod den baseaftale med USA, som den danske udenrigsminister underskrev i Washington lige før juleaften 2023. Den var resultat af hemmelige forhandlinger, og ingen uden for regeringens snævre kreds kendte indholdet af aftalen.

Den går ud på at tillade USA at oprette baser på tre jyske flyvestationer i Skrydstrup, Karup og Ålborg. Her kan amerikanerne udstationere soldater, fly og våben, som det passer dem. Og danske myndigheder har udtrykkeligt ikke adgang til at inspicere eller kontrollere fly, våben og andet udstyr.

Det betyder, at USA kan benytte disse baser til at føre krig, hvor det måtte passe dem. Det øger på ingen måde Danmarks sikkerhed. Og der er ingen garanti for, at de amerikanske fly ikke medfører atomvåben uanset den danske politik på dette område. Amerikanerne oplyser aldrig, om deres militær medbringer atomvåben.

I næste måned skal Folketinget godkende aftalen, som vil være uopsigelig i ti år.

Ind til Trump trådte til som præsident, var der meget lidt debat om aftalen. Men det har ændret sig. Nu kan mange se, at det er grotesk at give præsident Trump mulighed for at bruge disse baser i sine militære eventyr. Samtidig med at han truer med at bruge både militære og økonomiske midler til at overtage Grønland.

I 'Nej til Oprustning – Ja til Bæredygtig Sikkerhedspolitik' har vi været modstandere af baseaftalen fra starten, men det har været svært at komme til orde med vores synspunkter. Det har unægtelig ændret sig på

det seneste. Vi har indsamlet underskrifter mod aftalen og bragte for nylig store annoncer mod aftalen med alle underskrivernes navne i Politiken, Jylland Posten og Ekstrabladet. De har bidraget til at rykke stemningen. En opinionsundersøgelse har nu vist, at der er et flertal i den danske befolkning, der er modstandere af baseaftalen. Det er der grund til at klappe ad!

Alligevel vil baseaftalen nok blive vedtaget af et ret stort flertal i Folketinget. Den indskriver sig nemlig i den massive oprustning og militarisering af samfundet, som Statsminister Mette Frederiksen har stillet sig i spidsen for. I stedet for velfærd og investeringer i grøn omstilling skal milliarderne nu bruges til at købe våben, så vi kan forsvare os mod Rusland, der forventes at angribe os i Europa inden for de næste 2 til 5 år. Det er helt og aldeles usandsynligt. Rusland har haft rigeligt at gøre med at angribe Ukraine, Putins 'lille militære operation', der nu har varet i over tre år og nærmest har haft karakter af en skyttegravskrig. Et angreb på et NATO-land vil have helt anderledes uoverskuelige konsekvenser for Rusland. Alene de europæiske NATO-lande har militære udgifter, der er mange gange større end Ruslands, og våben der er teknologisk overlegne. Kun på atomvåben kan Rusland matche de vestlige lande, men brug af atomvåben vil være en forbrydelse mod menneskeheden og udløse ragnarok.

Det har i mine øjne været rigtigt at støtte ukrainernes forsvarskamp, også militært. Men den danske regering har baseret sin støtte til krigens eskalering på en fuldkommen urealistisk ønskedrøm om, at Ukrainerne ved egen kraft kunne smide russerne helt ud af Ukraine, inklusive Krim. Man har intet gjort for at bidrage til diplomati og forhandlinger. Nu har Trump så på brutal vis tvunget Ukraine til at indgå i forhandlinger, som i alt for høj grad er på Putins betingelser. Man må nok sige, at både Danmark og EU er medskyldige i, at vi nu er kørt ud på et sidespor.

Min organisation, 'Nej til Oprustning – Ja til Bæredygtig Sikkerhedspolitik' advarer mod det gigantiske våbenkapløb, der nu er sat i gang mellem EU, USA, Rusland og Kina. Det vil på ingen måde føre til en mere sikker verden, men vil tværtimod skabe øget risiko for militære konflikter. I sidste ende indebærer det en risiko for en tredje verdenskrig og menneskehedens udslettelse i et atomart ragnarok.

Samtidig sker der en militarisering af vores samfund, der skal forberede sig på krig. Det er ikke den vej vi skal gå. I EU burde vi i langt højere grad satse på at markere os som en civiliseret demokratisk stormagt, der bistår med at løse konflikter og udligne de voksende globale uligheder. Den største sikkerhedspolitiske trussel på kloden er klimakrisen, der risikerer at gøre store dele af verden ubeboelige på grund af de menneskeskabte klimaforandringer. I stedet for at øde milliarder på militær oprustning, burde vi sætte alle sejl til for at få gennemført en grøn omstilling af vore samfund, så de skaber bæredygtige livsmuligheder, tryghed og sikkerhed for befolkningerne i alle dele af verden. Tænk hvis det budskab for alvor kunne trænge igennem på Christiansborg, i Bruxelles og i FN.

Så vidt jeg kan se, ligger de tanker i smuk forlængelse af dem, der skabte grundlaget for Christiania. Jeg vil opfordre alle til at gøre jeres indflydelse gældende, der hvor I har mulighed for det. Kampen fortsætter! Tak for ordet.